

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 145 10-16 Nisan 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. POLONYA, AB’NİN BELARUS’A YÖNELİK YAPTIRIMLARDA İLERLEME KAYDEDİLMEMESİNİ ELEŐTİRİYOR

Polonya’nın Avrupa Birliği (AB) Büyükelçisi Andrzej Sadoő’a göre Polonya, İsveç’in AB Konseyi Başkanlığından hayal kırıklığına uğradı. Çünkü bu dönemde, Belarus’a yönelik AB yaptırımları üzerindeki çalışmalar durdu.

Ukrayna’daki Rus işgaline destekleyen, bunun yanı sıra Cumhurbaşkanı Aleksander Lukaşenko’nun muhaliflerine zulmünü de barındıran Belarus’a yönelik AB yaptırımları, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından bu yılın başlarında açıklanmıştı. Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki’ye göre, Rusya Federasyonu’nun Belarus’ta nükleer silah konuşlandırma açıklamasına karşılık olarak Belarus’a yönelik yeni bir yaptırım paketi gündeme getirilmeli.

Ancak Pazartesi günü Büyükelçi Sadoő, Belarus’a yönelik AB yaptırımları konusundaki çalışmaların Brüksel’de çıkmaza girdiğini söyledi. Birçok AB ülkesi, koordinasyonlarından sorumlu olan İsveç başkanlığının pasifliği karşısında hayal kırıklığını gizlemiyor. Polonya ve Baltık Devletleri, yaptırımların ve kısıtlamaların herhangi bir şekilde gevşetilmesine karşı çıkan ülkeler arasında yer alıyor.

The First News (TFN), 10 Nisan 2023

The First News, (10.04.2023) “Poland criticises lack of progress on EU sanctions against Belarus”. Erişim Adresi: <https://www.thefirstnews.com/article/poland-criticises-lack-of-progress-on-eu-sanctions-against-belarus-37748>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

2. CHARLES MICHEL: AVRUPA, MACRON'UN ABD'DEN UZAKLAŞMAYA YÖNELİK “STRATEJİK ÖZERKLİĞİNE” ISINIYOR

Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, ABD ile ilişkilerde Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un savunduğu “stratejik özerklik” anlayışına Avrupalı liderlerin giderek daha olumlu yaklaştıklarını söyledi. Başkan Michel, Avrupa Birliği'nin (AB) Washington'u “körü körüne, sistematik olarak takip edemeyeceğini” söyledi.

Geçen hafta Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile Çin'e yaptığı bir gezinin ardından verdiği demeçte Macron, Avrupa'nın ABD'ye bağımlılığını sınırlaması ve “kendilerine ait olmayan krizlere” sürüklenmekten kaçınması gerektiğini söylemişti.

Avrupa Konseyi Başkanı Michel ise bu konuya ilişkin “ABD ile ilişkiler konusunda, Avrupa Konseyi masasında nüanslar ve hassasiyetler olabileceği açıktır. Bazı Avrupalı liderler, Emmanuel Macron'un söylediği gibi şeyler söylemezler... Bence pek çoğu gerçekten Emmanuel Macron gibi düşünüyor.” dedi.

Politico, 11 Nisan 2023

Politico, (11.04.2023) “Charles Michel: Europe warming up to Macron's ‘strategic autonomy’ push away from US”. Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/article/europe-warming-up-to-macrons-strategic-autonomy-push-says-charles-michel/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

3. BM GÖÇ AJANSI, AB'YE DÜZENSİZ GÖÇLE BAĞLANTILI DENİZ ÖLÜMLERİNİN ARTTIĞINI BİLDİRDİ

Avrupa Birliği'nin (AB) sınır dairesi, 2023'ün ilk üç ayında bir yıl öncesine kıyasla üç kat daha fazla insanın Akdeniz üzerinden AB'ye ulaşmaya çalıştığını söyledi. Öte yandan Birleşmiş Milletlerin (BM) göç dairesi Uluslararası Göç Örgütü ise bunu, 2017'den beri görülmüş en ölümcül ilk çeyrek olarak ilan etti. Daire Başkanı Antonio Vitorino, devlet yetkililerine daha fazla arama kurtarma operasyonu yapılması için çağrıda bulundu.

AB ajansı Frontex'in açıklamasına göre organize suç örgütleri, Tunus ve Libya'dan Orta Akdeniz'e mümkün olduğu kadar çok göçmen kaçırmaya çalışmak için bazı kaynak ülkelerde daha iyi hava koşullarından ve siyasî dalgalanmalardan yararlandı. Bu bağlamda İtalya'nın sağcı hükümeti ise Akdeniz üzerinden gelen düzensiz göçteki “keskin bir artış” sebebiyle göçmenlik konusunda olağanüstü hâl ilan etmişti. Böylece istenmeyen göçmenlerin daha hızlı geri gönderilmesini sağlamak amaçlanıyor.

Reuters, 12 Nisan 2023

Reuters, (12.04.2023) “UN migration agency sounds alarm over sea deaths as EU arrivals rise”. Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/un-migration-agency-sounds-alarm-over-sea-deaths-eu-arrivals-rise-2023-04-12/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

4. AB, RUSYA'YI KINADI

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve güncel gelişmelere ilişkin bir değerlendirmede bulundu. Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile beraber Rusya'daki bağımsız sivil toplum ve medyaya yönelik baskının da arttığına dikkat çeken Yüksek Temsilci, Rus makamlarının AB-Rusya Sivil Toplum Forumu'nun faaliyetlerini tanımama kararını kınadı. Rusya'nın hem Ukrayna'yı haksız işgali hem de yabancı kurum ve kuruluşlara yönelik sert tutumunu eleştiren Yüksek Temsilci, insan haklarının korunması bağlamında Rus halkı ile dayanışma içinde olduklarını belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 12 Nisan 2023

European External Action Service, (12.04.2023) "Russia: Statement by the High Representative Josep Borrell on decision against EU-Russia Civil Society Forum". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/russia-statement-high-representative-josep-borrell-decision-against-eu-russia-civil-society_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. AB'DEN ERMENİSTAN VE AZERBAYCAN AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Nabila Massrali, Ermenistan-Azerbaycan sınırındaki son olaylara ilişkin bir açıklamada bulundu. Ermenistan-Azerbaycan sınırında çok sayıda Ermeni ve Azeri askerinin ölümüne veya yaralanmasına yol açan silahlı çatışmalardan üzüntü duyduğunu ifade eden Yüksek Temsilci, 1991 hattına saygı gösterilmesi gerektiğini, her iki tarafın da benzer olayların meydana gelmemesi için bu hattın güvenli mesafelere çekilmesi gerektiğini belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 12 Nisan 2023

European External Action Service, (12.04.2023) "Armenia/Azerbaijan: Spokesperson statement on the latest incidents at the Armenia-Azerbaijan border". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/armeniaazerbaijan-spokesperson-statement-latest-incidents-armenia-azerbaijan-border_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. KAILI TAHLİYE EDİLDİ

Büyük tartışmalara yol açan Avrupa Parlamentosundaki skandalın aktörlerinden biri olan ve suç örgütüne katılmak, yolsuzluk ve kara para aklamakla suçlanan Yunan Parlamenter Eva Kaili tahliye edildi. Yaklaşık dört aydır tutuklu olan Kaili'nin tahliye edilerek cezasının kalanını ev hapsinde geçireceği Belçika Federal Savcılığı tarafından doğrulandı. Kaili'nin avukatı bir açıklama yaparak kararın alınmasının uzun sürdüğünü ancak doğru bir karar olduğunu ifade etti.

Euronews, 12 Nisan 2023

Maria Psara & Jorge Liboreiro, (12.04.2023) “EU corruption scandal: Eva Kaili released from prison and put under house arrest”, Euronews. Erişim adresi: <https://www.euronews.com/my-europe/2023/04/12/corruption-scandal-eva-kaili-released-from-prison-and-put-under-house-arrest-lawyer-says>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

7. AB'DEN UKRAYNA'YA MALİ YARDIM

AB Zirvesi, Ukrayna Silahlı Kuvvetlerini desteklemek amacıyla 1 milyar avroluk mali yardımda bulunmaya karar verdi. Yardım ile ilgili bir açıklamada bulunan AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, yardımın Ukrayna'nın askeri ekipman alımlarında geri ödemelerini kolaylaştıracak bir adım olduğunu belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline karşı olduklarını ve bu bağlamda Ukrayna'nın meşru savunma hakkını desteklediklerini sözlerine ekledi.

AB Zirvesi, 13 Nisan 2023

Council of the European Union, (13.04.2023) “Ammunition for Ukraine: Council agrees €1 billion support under the European Peace Facility”. Erişim adresi: <https://124.im/kV3>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. AB'DEN SUDAN AÇIKLAMASI

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Sudan'da meydana gelen silahlı çatışmalar ve son gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Sudan'da meydana gelen gerilimlerden endişe duyduklarını ifade eden Yüksek Temsilci, tarafların gerilimi azaltmak ve sükûneti korumak için her türlü çabayı göstermeye davet etti. Sudan'da hala sivil yönetime geçiş ve kamuoyu taleplerinin karşılanması bağlamındaki eksiklerin devam ettiğine dikkat çeken Yüksek Temsilci, AB'nin Sudan halkı ile dayanışma içinde olduğunu duyurdu.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 13 Nisan 2023

European External Action Service, (13.04.2023) “Sudan: Statement by the High Representative Josep Borrell on the latest developments”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/sudan-statement-high-representative-josep-borrell-latest-developments-0_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

9. AB YAPTIRIM LİSTESİNİ GENİŐLETİYOR

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaş devam ederken; Avrupa Birliği yaptırım listesini genişletmeye devam ediyor. 13 Nisan Perşembe günü yapılan açıklamaya göre Avrupa Birliği, Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü, egemenliğini ve bağımsızlığını tehdit eden Wagner Group ve

RIA FAN'ı yaptırım listesine aldı. Yapılan açıklamada Birliğin Rusya'nın eylemlerini kınadığı hatırlatılırken; Ukrayna'nın bağımsızlığına, egemenliğine ve toprak bütünlüğüne olan sarsılmaz desteğin de altı çizildi.

AB Zirvesi, 13 Nisan 2023

Council of the EU, (13.04.2023) "Russia's war of aggression against Ukraine: Wagner Group and RIA FAN added to the EU's sanctions list". Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/04/13/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-wagner-group-and-ria-fan-added-to-the-eu-s-sanctions-list>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

10. UKRAYNA, AB'DEN MACARİSTAN'IN RUSYA İLE ENERJİ ANLAŞMASINI ENGELLEMESİNİ İSTEDİ

Ukrayna Cumhurbaşkanlığı Danışmanı Oleg Ustenko, Macaristan ile Rusya Federasyonu arasındaki yeni enerji anlaşmalarının Ukrayna'daki savaşı uzatacağını iddia etti. Bu yüzden Ustenko, Brüksel'in sözleşmeleri engellemesi gerektiğini söyledi.

Macaristan Dışişleri ve Ticaret Bakanı Péter Szijjártó, salı günü Moskova'da yaptığı açıklamada, Macaristan ve Rusya arasında enerji tedarikiyle ilgili üç önemli anlaşmanın imzalandığını duyurmuştu. Szijjártó, enerji arzı konusunun siyasî ya da ideolojik bir mesele olmadığını; bu bakımdan Rusya ile iş birliğinin Macaristan'ın enerji güvenliği için hayati bir mesele olmaya devam edeceğini bildirmişti. Nitekim Macaristan'ın tedarik ettiği gazın yüzde 80 ilâ 85'inin Rusya'dan geliyor. Macar hükûmeti ise bu enerji kaynağının kesilmesi durumunda sanayisinin ve ekonomisinin neredeyse bir gecede çökeceğini söylüyor.

Remix, 13 Nisan 2023

Remix, (13.04.2023) "Ukraine urges EU to block Hungary's energy deal with Russia". Erişim Adresi: <https://rmx.news/hungary/ukraine-urges-eu-to-block-hungarys-energy-deal-with-russia/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

11. AVRUPA BARIŞ İMKÂNI: AB, UKRAYNA SİLAHLI KUVVETLERİNİ DESTEKLEMELİK İÇİN 1 MİLYAR AVRO DEĞERİNDE YARDIM TEDBİRİNİ KABUL ETTİ

Avrupa Birliği (AB) Konseyi, Ukrayna Silahlı Kuvvetlerini desteklemek için Avrupa Barış İmkânı (*European Peace Facility*) kapsamında 1 milyar avro değerinde bir yardım tedbirini kabul etti. Böylece önceki yedi dilim destekle birlikte, Avrupa Barış İmkânı kapsamında Ukrayna'ya yapılan toplam AB katkısı 4,6 milyar avro olacak.

AB'nin Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ise Ukrayna'nın acımasız Rus saldırılarına karşı meşru müdafaa hakkını desteklemeye devam etmek hususunda

AB'nin bir bütün olarak gösterdiği kararlılık ve gayrete değindi. Bahsi geçen yardım tedbirinin de bu kararlılık ve gayretin bir tecellisi olduğunu belirtti.

EU Neighbours East, 14 Nisan 2023

EU Neighbours East, (14.04.2023) "European Peace Facility: EU adopts assistance measure worth €1 billion to support Ukrainian Armed Forces". Erişim Adresi: <https://euneighbourseast.eu/news/latest-news/european-peace-facility-eu-adopts-assistance-measure-worth-e1-billion-to-support-ukrainian-armed-forces/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

12. AB'DEN YEMEN AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Nabila Massrali, Yemen'de tutuklu olan kişiler ve son gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. BM ve Uluslararası Kızılhaç Komitesi'nin kontrolünde gerçekleşen esir takas operasyonundan memnuniyet duyduklarını ifade eden Massrali, Yemen'de 887 tutuklunun serbest bırakılmasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirdi. Massrali ayrıca AB'nin Suudi Arabistan ve Umman'ın devam eden gerginliğin azaltılmasına yönelik faaliyetlerini takdir ettiklerini ve barış sürecinin önünü açabilecek ateşkesin başlatılması gerektiğine dikkat çekti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 14 Nisan 2023

European External Action Service, (14.04.2023) "Yemen: Statement by the Spokesperson on the release of detainees". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/yemen-statement-spokesperson-release-detainees-1_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

13. ALMANYA'DAN "YAPTIRIM" TALEBİ

Avrupa Birliği Rusya'da devlete ait atom enerjisi şirketine yapılacak yaptırımlar ve Avrupa'da faaliyet gösteren Rusya menşeli nükleer enerji sektörü paydaşlarına kısıtlama getirmeyi tartışırken Almanya'dan konuya ilişkin bir açıklama geldi. Almanya Şansölye Yardımcısı, Ekonomi ve İklim Koruma Bakanı Robert Habeck, Almanya'nın yaptırımların hayata geçirilmesi için ısrarcı olacağını açıkladı. Rusya'nın enerji sektöründe baskın rolünü bir araç olarak kullandığını ifade eden Habeck; Rusya'nın tavrı sebebiyle nükleer enerji alanında güvenilirliğini yitirdiğini belirtti.

TASS, 15 Nisan 2023

TASS, (15.04.2023) "Germany throws its weight behind demands to add Russian nuclear power to next EU sanctions". Erişim adresi: <https://tass.com/world/1604773>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. BORRELL'DEN SUDAN AÇIKLAMASI

AB'nin Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'den Sudan'da devam eden çatışmalara ilişkin bir açıklama geldi. Açıklamada Avrupa Birliği'nin Sudan'da gerçekleşen şiddet eylemlerini kınadığı ifade edilirken; taraflar, itidale ve düşmanca eylemleri durdurmaya davet edildi. Gerçekleşen çatışmaların bölgedeki barış ve istikrarı tehlikeye attığı belirtilirken; sorunların çözümünde diyaloga öncelik verilmesi gerektiğinin altı çizildi.

Sudan Cumhuriyeti Avrupa Birliği Delegasyonu, 15 Nisan 2023

Delegation of the European Union to the Republic of the Sudan, (15.04.2023) "Sudan: Statement by High Representative Josep Borrell calling for an immediate de-escalation of conflict in Sudan". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/sudan-statement-high-representative-josep-borrell-calling-immediate-de-escalation-conflict_en?s=122

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

15. AB'DEN POLONYA VE MACARİSTAN'A TEPKİ

Avrupa Birliği'nden Polonya ve Macaristan'a tepki geldi. Polonya ve Macaristan'ın yerel tarımı korumak için Ukrayna'dan yapılacak tahıl ve diğer gıda ürünlerinin ithalatını yasakladığını açıklamasının ardından Avrupa Birliği'nden bir açıklama yapıldı. Açıklamada, üye devletlerin ticarete ilişkin aldığı tek taraflı kararların kabul edilemez olduğu ifade edilirken; zorlu zamanlarda AB içindeki tüm kararların koordinasyon içinde alınmasının ve uyumlu olmasının önemli olduğunun altı çizildi.

Reuters, 16 Nisan 2023

Reuters, (16.04.2023) "EU warns against unilateral steps after Poland, Hungary ban Ukrainian grain". Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/polish-ban-ukrainian-grain-food-imports-apply-transit-says-minister-2023-04-16/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS